

Asia: VN/879/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Mikro- ja yksinyrittäjät ry pitää sinänsä kannatettavana pyrkimyksiä edistää ja tukea siirtymää kohti reaaliaikataloutta, jossa esimerkiksi tilaukset, verkkolaskut, sähköiset kuitit ja yrityksen taloustiedot liikkuvat eri osapuolten välillä saumattomasti, reaaliaikaisesti ja turvallisesti.

Julkishallinnon toiminnan kehittämisen lisäksi reaaliaikatalouden nimenomaisena tavoitteena tulee olla yrityksille raportointivelvoitteista aiheutuvan hallinnollisen taakan ja liiketoimintakustannusten vähentäminen. Tällöin on otettava huomioon yritysten erilaiset mahdollisuudet ja erityisesti käytännön resurssit siirtyä toteuttamaan reaaliaikaisen talouden eri osia.

Suomessa yrityksistä 95 % on mikroyrityksiä ja yksinyrittäjien osuus on peräti 70 %. Käytännössä huomattavan iso osa kaikkein pienimmistä yrityksistä toimittaa edelleen paperiset tositteet ja muut taloushallinnon asiakirjat kerran kuukaudessa kirjanpitäjälle. Erilaiset tositteiden sähköiset toimittamistavat ovat toki lisääntyneet, mutta vain harvoilla pienimmistä yrityksistä on edellytyksiä siirtyä sähköiseen taloushallintoon, reaaliaikataloudesta puhumattakaan.

On myös suuri määrä esimerkiksi arvonlisäveron neljännesvuosi- ja vuosi-ilmoittajia, samoin kuin ei-arvonlisäverollisia toimijoita, jotka keräävät ja toimittavat materiaalinsa tilitoimistolle vieläkin harvemmin ja osa jopa vain kerran vuodessa. Yrittäjyyden murros näkyy myös suurena määränä osa-aikaisia tai sivutoimisia yrittäjiä ja lisäksi on paljon kausiluonteista yritystoimintaa. Näille yrityksille siirtyminen reaaliaikatalouteen voi tuntua peräti utopistiselta.

Pienimmille yrityksille siirtyminen reaaliaikatalouteen voi käytännössä jopa estää toiminnan harjoittamisen taikka ainakin aiheuttaa huomattavia kustannuksia ja lisätä merkittävästi

hallinnollista taakkaa, mikä ei tietenkään missään tapauksessa saa olla uudistusten seuraus. On myös tarkoin huolehdittava siitä, että isompien yritysten siirtyminen reaaliaikatalouteen ei käytännössä estä tai vaikeuta pienempien yritysten mahdollisuuksia osallistua näiden alihankintaketjuihin.

Mikro- ja yksinyrittäjät ry:llä ei ole huomautettavaa Patentti- ja rekisterihallitukselle ehdotettavasta uudesta tehtävästä vastata yritysten digitaalisen taloushallinnon verkoston ohjauksesta ja yhteiskehittämisen koordinaatiosta. Mikro- ja yksinyrittäjät ry kuitenkin korostaa yhteistyön tärkeyttä yksityisten toimijoiden kanssa ja erityisesti myös pienimpiä yrityksiä edustavan tahon mukanaoloa työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa yhteistyöryhmässä.

Mäkinen Heikki
Mikro- ja yksinyrittäjät ry